

fare, at en Lærer har overtraadt dette Forbud og har indmeldt sig i en saadan Forening. Denne Del af Cirkulæret, det, der angaar Riffelforeningerne, vilde altsaa kunne direkte ophæves ved et nyt Cirkulære, der alene meldte, at Forbudet af 1885 herved ophæves. Der er jo i øvrigt mange andre gennem Cirkulærer givne Paabud, der saaledes kunde ophæves ved en Tilkendegivelse, der satte det tidligere ud af Kraft. Hvorfor saa holde sig til et enkelt, hvorfor saa ikke — hvad jo i øvrigt ogsaa den ærede Ordfører for Forespørgerne var inde paa — foretage en almindelig Oprydning? Der er f. Eks. et Cirkulære, der paalægger det som en Pligt for Præsterne og Religionens Lærere altid at have for Øje „kraftigen“ at virke imod Almuens indgroede Fordom mod den sunde og styrkende Føde, som Hestekødet frembyder. Der er en Ordre til Præsterne om paa visse bestemte angivne af Aarets Søndage fra Prædikestolen at udlægge, hvorledes Sparsommelighed og Afholdelse fra al Overdaadighed er til Almuens sande Bedste. Der er et Cirkulære, som paalægger Præsterne at undervise Almuen i Nødvendigheden af at være agtsom paa Beskaffenheden og Sundheden af det Korn, hvoraf den bager Brød. „Det urene Korn som og den frarensede Klinte, Hejre og deslige bør helst anvendes til Brændevin, der skade de ej.“ Og der er, for endnu at nævne et enkelt, Forordningen om Præsternes Stilling til de kvindelige Konfirmanders Klædedragt. Efter denne Forordning ere Præsterne beordrede til „uden Skaansel“ at bortvise fra Konfirmationen hver den unge Pige udenfor Bondestanden, som paa Konfirmationsdagen stiller i en anden Kjole end en af linned eller uldent Tøj, eller om der paa denne Kjole er Besætning, da at denne ikke er af nogen anden Art Tøj end selve Kjolens. „Saa skal og ethvert Pigebarn have sin Hals med et hvidt Tørklæde bedækket.“ Og hver den, som paa Konfirmationssøndagen vover at møde anderledes, hende skal Præsten uden Skaansel afvise fra Konfirmationen. Ogsaa her foreligger der jo et Paabud, som kunde ophæves i en nær Fremtid. Men om jeg nu udsendte en saadan Ophævelse? Vilde Præsterne monstro blive glade? Vilde de føle sig lettede ved nu ikke længere at være paabudte paa Konfirmationsdagen at skulle inspicere de kvindelige Konfirmanders Klædedragt lige til Kjolens Besætning og at være beordrede til uden Skaansel at bortvise den, der mødte med Blonder paa Kjolen eller med

Silkebaand, eller som ikke havde Halsen bedækket med det hvide Tørklæde. Jeg tror ikke, at Præsterne just vilde føle Glæde eller Taknemmelighed, om de faa et Cirkulære, der ophæver dette Paabud, eller et andet, der ophæver Præsternes Pligt til, som jeg nævnte, ved enhver given Lejlighed at virke for Hestekødets Anvendelse. Nej, langt snarere vilde der vist hos dem opstaa en Tanke om, at man ikke befandt sig ganske vel inde i Kultusministeriet, at man vistnok rent ud sagt var bleven noget skøre derinde. Sagen er jo den, at mangfoldige af den Art administrative Bestemmelser og Paabud forældes og forsvinde, uden at de formelt ændres eller ophæves. De ere Udtryk for en bestemt Tidsalder, en bestemt Opfattelse for en given Tid, og saa kommer den Tid, da intet Menneske mere tænker paa dem eller falder paa at betragte dem som gældende, skønt de aldrig ere ophævede ved et nyt Cirkulære. Og den Minister, der nu vilde finde paa at gaa paa Jagt indenfor sit Omraade efter den Slags Bestemmelser, der henstaa uden formel Ophævelse — paa et andet Ministeriums Omraade skal jeg som et enkelt Eksempel, som vi i denne Tid netop se overtraadt daglig, nævne Forbudet mod, at private Folk give deres Tjenere sort Liberi ved et indtraadt Dødsfald —, jeg siger, den Minister, der vilde gaa paa Jagt efter den Slags udlevede Ordre og derefter højtidelig ophæve disse Forordninger og Cirkulærer, der forlængst ere uden al reel Betydning, den Minister vilde sikkert ikke blive betragtet som en Mand, der i varm Reformiver løste strammende Baand, men langt snarere som en Pedant og Pernittengryn, og jeg tror, at den hele Affære med den Slags Ophævelser vilde være hjemfalden til Latter.

Med det her foreliggende Forbud mod Skolelærerens Virksomhed i Riffelforeninger forholder det sig jo saaledes, at Grundlaget for Paabudet er forsvundet for vel nu en Snes Aar siden, og dermed ogsaa Paabudets reelle Betydning. Der eksisterer ingen Riffelforeninger eller Foreninger af lignende Art, og intet Menneske tænker vel paa at søge saadanne Foreninger genoprettede. Men derfor maatte det jo ogsaa synes ganske ørkesløst, for at bruge et saa mildt Ord som muligt, her at beskæftige sig med Tanken om formelt at ophæve et 21 Aar gammelt Forbud imod at indmelde sig i en for mange Aar siden forsvunden Forening, en Forening, der i saa lange Tider har været død og begravet, at man ikke nu vilde